

www.roubenkyajinestavbyzedreva.cz

téma:
**MODULOVÉ
BYDLENÍ** str. 4

ROUBENKY a jiné **STAVBY ZE DŘEVA**

ČTVRTLETNÍK

VYDÁNÍ III

červenec 2013

CENA 35,- KČ

MODERNÍ KONSTRUKCE DŘEVOSTAVEB V CHKO str. 11

POSTAVTE SI ZDRAVOU DŘEVOSTAVBU str. 15

LEHKÁ A MĚKKÁ VÍŘIVKA? str. 41

Barcode
9 770231 679009

SEKERY Z HULTS BRUKU - TRADIČNÍ RUČNÍ VÝROBA

Sekery Hultafors se ručně vyrábějí ve švédském Hults Bruku tradičním způsobem již od roku 1697. K jejich výrobě se používá kvalitní švédská ocel a dřevo hickory ze severoamerického ořechovce bílého. Kovář tváří ocel tak dlouho, dokud nedosáhne požadovaného tvaru. To zvyšuje hustotu oceli a tím i její trvanlivost. Hlava sekery má jasně patrnou zakalenou část, kterou lze bez obav ostřít. Sekery se vyrábějí ve 2 povrchových úpravách – pískované a lakované sekery pro každodenní použití a sekery Classic s přiznanou kovářskou prací – sekery pro tesaře, lovce nebo outdoorové nadšence. Na českém trhu prodává tyto sekery firma ACT servis, spol. s r. o.

Sekera slouží člověku jako jeho prodloužená ruka již odnepaměti. S pomocí sekery jsme budovali silnice napříč nedotčenou přírodou, stavěli si obydlí a ohrady pro chovaná zvířata. Sekery se zkrátka staly předpokladem pro přežití a nástrojem symbolizujícím svobodu a nezávislost. Člověk s dobré nabroušenou sekrou se mohl také účinně bránit.

Dnes sekuru nepotřebujeme nutně k tomu, abychom přežili, ale rozhodně nám pomáhá při různých praktických úkonech každodenního života. Samozřejmě také představuje nezbytnou součást výbavy všech milovníků přírody, kteří v ní tráví svůj volný čas.

Sekera je součástí našeho kulturního dědictví. To znamená, že výrobce sekery

má velkou osobní odpovědnost; je nositelem řemeslné tradice a současně je jeho cílem vytvořit takovou sekuru, která přinese uživateli co nejvíce užitku a potěšení.

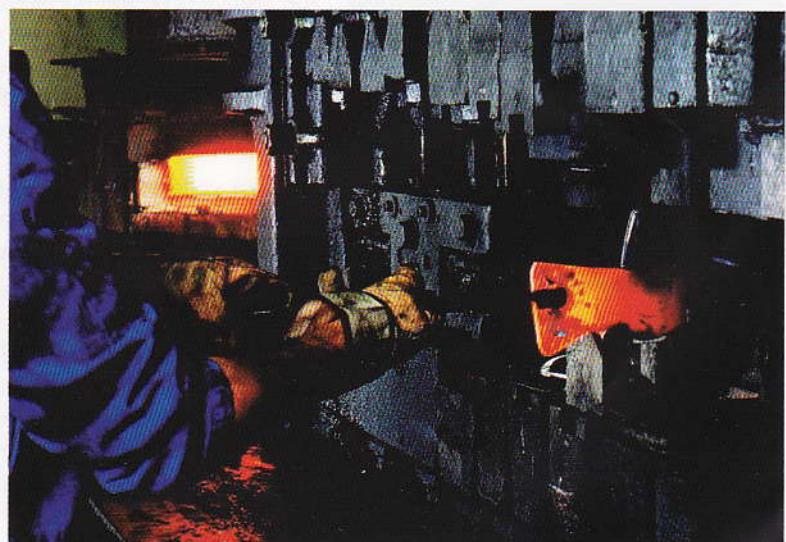
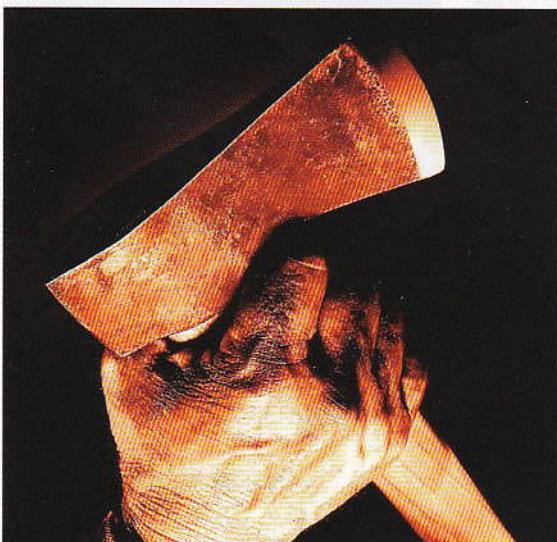
Hults Bruk vyrábí sekery už 300 let. Na následujících stránkách vám přiblížíme, jak to u nás funguje a odpovíme tak i na otázku, proč naše sekery najdete po celém světě.

Z Hultdalenu do celého světa

Hults Bruk byl založen v roce 1697 v Hultdalenu nacházejícím se několik desítek kilometrů severně od Norrköpingu v Östergötlandu. Začaly se tam vyrá-

bět hřeby pro loděnice a železné tyče. Později byla výroba rozšířena na kotevní řetězy, ocelové desky a odlitky. Vedle toho kováři také vyráběli nářadí pro místní zemědělce a lesáky, včetně sekery. Od sedmdesátých let 19. století se výroba sekery natolik rozšířila, že tehdejší majitel továrny Ekelund koupil dva nové kovací lisy.

Konec 19. století s sebou přinesl bouřlivé období. Průmyslová revoluce se rychle šířila celou Evropou. Ale aby došlo k realizaci snu o novém, lepším světě, bylo zapotřebí energie, a proto se stala těžba dřeva velmi důležitým odvětvím. A ke kácení stromů bylo zapotřebí hodně sekery. Odolné sekery z malé ko-

váry v Hultu si velice rychle získaly výbornou pověst. Důkazem je i celá řada prestižních ocenění.

Hults Bruk dnes představuje delikátní směs starého a nového, ale přístup se za ta léta nezměnil; tehdy, stejně jako dnes se každý z pracovníků v Hults Bruku snaží odvést co nejlepší práci, aby vyrobené sekery dokonale splnily kladené požadavky. Jak doma, tak ve světě.

V Hults Bruku se dělají sekery na štípaní, sekání nebo tesání. Sekery nikdy nepoužívejte jako kladivo a ani je nepoužívejte jako klín, do kterého byste tloukli kladivem. Mohlo by se stát, že byste si sekera zničili.

Život v kovárně

Kovárna je srdcem Hults Bruku. Jako by se v ní zastavil čas. Nemusíte mít velkou představivost k tomu, abyste si udělali obrázek, jak to tu vypadalo v minulosti. Tehdy, stejně jako dnes sálá z výhnu teplo a kus oceli nabývá za rytmického chodu kovacího lisu tvaru sekery. A i když se pracovní prostředí v průběhu let mění, tradiční duch kovárny přetrvává.

U každého kovacího lisu pracují dva lidé, každý na své straně. Když jeden v kovacím lisu tváří ocel, musí ten druhý podstoupit. Tak vzniká ránu za ranou hlava nové sekery.

Pozorovat zrod sekery je velká podívání, protože jednotlivé kroky při její výrobě musí být dokonale koordinovány podle rytmu kovacího lisu. Kovárna představuje pracoviště velmi osobitého rázu, kde je třeba jak zručnosti, tak smyslu pro rytmus. Proto zde nikdo nepracuje náhodou.

Od surovin po hotovou sekuru

Sekera je v podstatě primitivní nástroj, který se skládá z kusu oceli a dřevěné násady. Její výroba ale tak jednoduchá není. Zhotovit ze základních surovin kvalitní sekuru je umění, kterému se člověk učí dlouhou dobu.

Začíná se zahřáním oceli tak, aby se stala měkká a tvárná. Když ocel získá správný barevný odstín, nastává čas na její tváření v kovacím lisu. Když je kovář s výsledkem své práce spokojen, vyrazí do hlavy sekery značku HB. Důležité je,

aby bylo ostří sekery tvrdé a odolné. Mistr kalič zodpovídá za to, aby ostří sekery mělo požadovanou tvrdost a současně nebylo křehké. Dosáhne toho tak, že ohřeje hlavu sekery na určitou teplotu, potom ji rychle zchladí a následně popustí. Na sekerách z Hults Bruku můžete vidět, že se jedná o poctivé řemeslo. Surový povrch oceli se stopami po kovářské práci má svůj osobitý charakter a ukazuje, že každá sekera je jedinečná.

V Hults Bruku se na topůrka používá výhradně dřevo z ořechovce bílého, který roste v Severní Americe a je znám jako hickory. Topůrko je po nasazení dále fixováno dřevěným a ocelovým klínkem. Každá sekera potom dostane chránič ostří ze silné kůže. A teď už je sekera z Hults Bruku připravena k používání.

Péče o sekuru

Sekera je odolný nástroj, který snese drsné zacházení. Přesto by jí měl uživatel věnovat trochu péče. Naučte se sekuru po používání vždycky očistit a osušit ještě před tím, než ji dáte do pouzdra. Pokud nebudeste sekuru delší dobu používat, namažte ji trochu vazelinou nebo olejem, abyste zabránili rezivění. Ostří je částí, která se nejvíce opotřebovává. Proto je dobré ostří čas od času nabrousit, k čemuž nejlépe poslouží vlhký pískovec. Abyste zachovali dokonalou funkčnost sekery, je důležité, abyste udržovali původní výbrus ostří. Bruse proto rovnoměrně celé ostří po obou stranách. Otřepy a škrábance vzniklé

při broušení odstraníte ostřením. Jemný brousek navlhčete vodou nebo olejem a krouživými pohyby přejíždějte po ostří. Aby vám ostří nepoškodily částečky oceli ulpívající na brousce, pravidelně jej čistěte a otírejte. Opravdu dokonalého ostří dosáhnete závěrečným honováním na koženém pásku. Různé sekery mají různé použití. Proto je důležité zachovávat při broušení původní tvar ostří. Sekery z Hults Bruku představují prototypické ruční práci. Správné používání zajišťuje jejich vysokou životnost. Pokud by došlo k poškození sekery kvůli výrobní vadě, vyměníme vám ji za novou. Bez ohledu na to, kdy se případná vada projeví.

Trekking classic mini

Malá praktická sekerka, kterou lze přibalit do batohu, aniž by zabírala moc místa. Řezbáři ji rádi používají na zevrubnější opracování dřeva, a lesáci zase na sondičky, když sledují, jací škůdci napadají jejich stromy. Je dodávána v kartonové krabičce, která z ní dělá zajímavý a neotřelý dárek.

ACT servis, spol. s r. o.
Praha 9, Náchodská 61
281 926 244
606 735 201
kovani@actservis.cz
www.actservis.cz